

Uitleg over het Nederlandse coördinatiemodel

Bron: minbuza.nl

Hoe komt Europees beleid tot stand? De route, stap voor stap beschreven.

Europese regels beginnen met een voorstel: door de Europese Commissie (Brussel)

Alle regels die we in Brussel afspreken beginnen met een voorstel van de Europese Commissie. Dat is ook het moment dat we in Nederland kijken naar de gevolgen van zo'n voorstel voor onze samenleving. Ieder Commissievoorstel onderzoeken we kritisch.

De Nederlandse ministeries beoordelen het voorstel (Den Haag)

Alle ministeries samen bekijken wekelijks de uitgebrachte voorstellen. Onder leiding van Buitenlandse Zaken schrijven zij een 'Beoordeling nieuwe Commissievoorstellen'. Deze beoordeling heet in vakjargon een 'BNC-fiche'. Daarin staat wat de Europese Commissie precies wil regelen, wat de voor- en nadelen zijn voor Nederland zijn en wat het kost.

Van kabinet naar parlement (Den Haag)

Nadat het kabinet het BNC-fiche heeft vastgesteld stuurt zij het door naar de Tweede Kamer en naar de Eerste Kamer. Op deze manier kan het Nederlandse parlement al vanaf het begin meepraten over wat er in Brussel wordt besproken. Deze beoordeelde fiches zijn openbaar (zie www.minbuza.nl/nl/Actueel/Voorstellen_Europese_Commissie).

Van parlement terug naar experts in Brussel (Brussel)

Experts van alle lidstaten bespreken de voorstellen van de Europese Commissie. Voor de Nederlandse onderhandelaars is het BNC-fiche een goede basis voor de onderhandelingen.

Van experts in Brussel naar permanente vertegenwoordigers in Brussel (Brussel)

Als de experts alle details van het BNC-fiche doorgenomen bespreken de 'permanente vertegenwoordigers' van alle lidstaten de voorstellen. Dit zijn de officiële Europese ambassadeurs. Zij krijgen instructies vanuit hun hoofdstad.

Het orgaan in Brussel waar zij samenkomen heet het 'Coreper' (Franstalige afkorting van het Comité van Permanente vertegenwoordigers).

De Nederlandse ambassadeur krijgt deze instructies van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarvoor komen iedere week ambtenaren van alle ministeries bijeen om deze instructie te bespreken.

Van permanente vertegenwoordigers naar Coco (Den Haag)

Het voorstel maakt nu nog een laatste ronde 'langs' Den Haag, voordat het naar de 'Raad van ministers' gaat. De Raad bestaat uit alle ministers van de EU-lidstaten die verantwoordelijk zijn voor een bepaald onderwerp. Zo bestaat er de Landbouwraad waarin alle landbouwministers zitten of de Transportraad waar alle ministers voor transportzaken zitten.

Ook de Nederlandse ministers in deze Raden krijgen instructies. Het kabinet bepaalt deze instructies.

Een belangrijke rol daarbij speelt de minister van Buitenlandse Zaken. Hij bereidt het standpunt voor dat bijvoorbeeld de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit of Verkeer en Waterstaat in Brussel moet innemen. Dat doet hij door voorafgaand aan de kabinetszitting een overleg te hebben met hoge ambtenaren van alle ministeries. Dat gebeurt in de 'Coördinatie Commissie voor Europese

zaken, kortweg de CoCo. De CoCo komt iedere week kort voor de vergaderingen van het kabinet bijeen. De ambtenaren van Buitenlandse Zaken bereiden deze CoCo voor, en daarmee het standpunt van het kabinet.

Minister stemt standpunt af met Tweede en Eerste Kamer (Den Haag)

Voordat een Nederlandse minister naar een vergadering van de Raad in Brussel gaat, en nadat hij een instructie heeft meegekregen van het kabinet, stemt hij zijn standpunt ook af met de Tweede Kamer. Het overleg met de Eerste Kamer vindt vooral schriftelijk plaats en kan al beginnen voorafgaand aan de ontvangst van een BNC-fiche, na ontvangst van het voorstel van de Europese Commissie.

Voorafgaand aan iedere Raadszitting in Brussel houdt de Tweede Kamer een 'Algemeen Overleg' (AO) met de verantwoordelijke minister. Dit is voor het publiek toegankelijk. Wekelijks kan de agenda van de Kamer worden bekeken op www.tweedekamer.nl. Alle voorstellen die in behandeling zijn genomen door de Eerste Kamer zijn te raadplegen op www.europapoort.nl.

De Tweede Kamer bereidt zich op zo'n debat voor met het BNC-fiche dat ze eerder van de regering kregen over het Brusselse voorstel. In het debat zelf geeft de minister extra informatie over het verloop van de onderhandelingen in Brussel tot dusver. De minister doet dit ook voorafgaand aan het debat in een brief die 'geannoteerde agenda' wordt genoemd. Deze zijn zowel te vinden op de website van de Tweede Kamer als van het betreffende ministerie (meestal onder het kopje 'brieven aan het parlement').

Van Tweede Kamer naar Raad: voorstel wordt nieuw beleid (Brussel)

De Raad in Brussel (en vervolgens in het Europees Parlement) besluit over het Commissievoorstel. Als ze dat aannemen is er weer nieuwe Europese regelgeving bijgekomen die voor alle Nederlanders geldt. De Nederlandse minister die aan de Raad heeft deelgenomen brengt na afloop verslag uit in een brief aan de Tweede Kamer, met kopie naar de Eerste Kamer.